

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Egy millenáris körlevél.*)

Kedves Hitrokonok!

A dunántúli ágostai hitvallású evang. egyházkerület főpásztora, főtisztelendő Püspökünk apostoli és hazafias főpásztori leveleiben egyházkerületünk összes híveit felhívta a magyar nemzet évezredes állami életének megünneplésére.

Midőn a Főtisztelendő Püspök úr hazafias szellemű és ékes szavú főpásztori körlevele után is ezen sorok megírására határoztam el magamat: ezt nem másból, hanem azért teszem, mert azon egyházmegye, melynek felügyelője vagyok, magyar- és horvátországi gyülekezetekre terjed ki, s ezen nagy történelmi időpontot szükségesnek tartom, hogy egyházmegyémnek két ország területén lakó, de az evangéliumi hitbuzgóság és a haza szeretetében összeforrott híveikhez néhány szót intézzek.

A magyar állam ezeréves fennállását ez évben ünnepli; a nagy nemzeti ünnepélyek Budapesten folyó évi Május 2-án kezdődnek.

Az isteni gondviselés csodás működése vonul keresztül hazánk ezredéves történetén.

Nagy hazafias erények, s a szabadság szeretetét tartották fenn a magyar nemzetet egy évezred viharai között.

De a hősiességen, a haza- és szabadság-szereteten felül a magyar nemzetet az igaz vallásosság, a felvilágosodottság, a más népfajok iránti testvéri szeretet is jellemezte. Ez volt oka annak, hogy habár hazánkat többféle nyelven beszélő népek lakták is,

*) Andorka Gyula a somogy megyei és horvát-szlavonországi ág. evangélikusok egyházfelügyelőjének körlevele.

s habár Kálmán királyunk óta Horvátország is része lett a magyar szent koronának, a különböző népek egyek lettek a haza szeretetben, s a magyar birodalmat egyenlő hűséggel és vitézséggel védtek ellenségeink ellen.

A szabadság a legnagyobb hódító erő, a szeretet a legerősebb kapocs, a tudomány és felvilágosodottság a legnagyobb hatalom.

És a magyar nemzet az idő óta, midőn dicső Árpádunk a haza szent földére lépett, s a magyar államot diadalmas fegyverrel s államférfiai bölcsességével megállapította, mindig vitéz, szabadságszerető, más népek iránt testvéries érzelmű, a vallás terén türelmes, felvilágosodott szellemű volt.

Azért mind az, a ki igaz híve a magyar szent koronának, örömműnnepet ül a magyar állam fennállása második évezredének kezdetén.

És mi, a magyar állam bármely részén élő protestánsok, hazafias büszkeséggel és a polgári öntudat magasztosságával ülhettünk nemzeti ünnepet.

A mohácsi vészre következő időkben háromszáz éven át első sorban a magyar protestantizmus küzdött a magyar államiságért, s a magyar haza szabadságáért.

A mi hőseink a magyar állam hősei, a mi vértanúink a magyar nemzet vértanúi, a mi férfaink, a kik a hit és meggyőződés szabadságáért küzdöttek, az egész emberiség harcosai voltak; az a fény a melyet a tudomány s a hit oltárán meggyújtottak, az egész emberiség javára világít.

Küzdelmünk nem volt hasztalan küzdelem, a küzdelem vége szabad magyar állam, testvériség, polgári és vallási szabadság lett.

Boruljunk le az isteni gondviselés vezérlő hatalma és kegyelme előtt!

A magyar állami élet évezredes fordulóján megengedte azt érnünk, hogy egy bölcs, alkotmányos érzelmű, népeit szerető király alatt szabadságban és testvéri szeretetben élhettünk.

A magyar szent korona területén minden nép és minden egyház egyenlő szabadságot élvez.

Folyók és bécsek nem választanak el bennünket, a szeretet bennünket összeköt, földrajzi és nyelvi különbségek elenyésztek.

Ezen testvéri szeretet, ezen összetartozásnak örömmel és büszkén mondhatom, egyik legszebb példáját a somogyi evang. egyházmegye, melyhez a pozsegamegyei evang. egyházak is tartoznak, mutatja.

Nem képez közöttünk elválasztó vonalat a Dráva, az egyházhoz és a magyar államhoz való ragaszkodást nem lazítja azon körülmény, hogy a pozsegamegyei hitrokonaink Horvátország területén lakván, azon ország hívei, s híven teljesítik polgári kötelességüket, de e mellett el lelkükben azon tudat, hogy egyuttal ők a magyar állam tagjai is.

A magyar nemzet, a magyar állam nagy és ezredéves ünnepe minden hitrokonaink között emelje az összetartás és a testvéri szeretet érzelmét.

Egyenlő hűség hitünk, hazánk és királyunkhoz! Távozzék közülünk a felekezeti, faji és osztálygyűlölség. Azé legyen közöttünk a legnagyobb dicsőség, a ki minél több érdemet szerez az egyetértés és szeretet megszilárdítása körül.

Az a valódi hazafi, az az igaz keresztény, a ki egy évezred dicsőségéhez a szeretet erejét csatolja, a ki azért küzd és fáradozik, hogy az új ezred kezdetén Szent István koronája országai, népei, felekezetei,

Tárcza.

Az uraság.

— Elbeszélés. —

I.

Hajnalodott. Kék pára lebegett a harmatos rét fölött, — friss, édes illat áradt a megfűrésztött virágok kelyheiből. A hűvös hajnali szellő csak lopva bujkált a nehéz cseppektől aztatott falevelek között. Egy piros fényesik a keleti égen, a verebek halk csiripolása, a mint a csűrök ereszei, a kazalok üstökei alól kisurrantak, egy-egy kutyaugatás és a kut nyekergése majd a kassok szakadatlan kukorékolása hirdették a hajnal megérkezését. A házak még csendesek voltak, a nehéz munkát an kifáradt nép pihent.

Lukács Pista — béres gazda fia — óvatosan körültekintgetve a gazdasági udvarból egy alacsony lézkerítésen átugrott a kastély udvarára s nagyokat lépve a nedves homokban nesztelenül egy sűrű orgonabokor mellett húzta meg magát.

Lélekzetét is visszafojtotta, csak a szive dobogott hangosan. Valakire várt.

Nem sokára nyikorgott az ajtó. Egy fehérszínű jött ki a házból és szintén vigyázva, félénken körül-körülnézett; azután hirtelen mint a nyíl, az orgona bokorhoz futott, a hol a Pista várta.

— Ide-ide . . . Itt vagyok.

Juliskám! Suttogta a legény és magához vonta a remegő leányt.

— Jaj ha meglátott valaki . . . Istennem, ha észre vettek volna! Söhajtott a leány és erősen belekapaszkodott a legény karjába.

— Ne félj kis bogaram, most már jó helyen vagy! Aztán mért is félnél . . . ki bántana téged?!

— Az uraság. Megölné egyszerre.

— De mi köze hozzád?

— Azt nem tudom. Csak hogy borzasztóan őriz. Megtiltotta, hogy a legényekkel csak szóba is álljak, különösen veled.

— De kinek parancsol! Én nem félek tőle. Ahhoz semmi jussa, hogy én kit szeressek, vagy hogy te kit szeress.

— Én tégedet el akarlak venni, nem titkolom tovább, neki is megmondom.

— Ne, most ne szólj neki!

Tudja isten, mit tenné dühében. Megölné mind a kettőnket, hogyha ezt megtudná.

— Miért — ha feleségtől kérlek?

— Épen azért.

— Nem értem.

— Még akkor is mérges, ha rám néz valaki.

— Ugy?! . . . Most kinyílt a szemem. Szeret. Azt akarja, hogy te . . . Óh, a csudar! . . .

Mit is akarna mást egy szegény cseléd lánynyal! . . . Óh, de akkor az isten irgalmazzon neki! . . .

Pista! Mit akarsz . . . mit beszélsz? Óh ne rémíts hát el!

Nem! . . . nem engedlek neki. Nem engedem, hogy a gyalázatban rántsón, a sárba tiporjon — téged, a kiért én százszor odaadnám az életemet, az üdvösségemet.

— De miket beszélsz hát? . . . A legény maga elé bámult, egy hirtelen gondolatától megrázkódva, vad irtózáttal nézett a leányra; a fájdalomtól sziszeregve mondá.

— Vagy talán már késő, óh, jaj, ha késő már! . . . Leány! . . . Beszélj! . . . Mond ki . . . ne tagadd!

Csendesen meghalják!

— Nem törődöm veled. Én tudni akarom. Mond ki! Esküdjél meg!

— Mit akarsz megtudni?

különböző társadalmi osztályai között az egyetértést, testvériséget szilárdítsa meg.

Szálljon azért ima ajkainkról az örök Istenhez, lobogjon szívünkben a haza szent szeretete, őrizzük meg Apáink vallásosságát, hazánk s királyunkhoz való hűségünket!

És ha támadnának gonosz izgatók, a kik a gyűlölség szavaiva jönnének Önök közé kedves hitrokonaim, az önök hazafisága és protestáns felvilágosodottsága tapodja el ezen atkos kigyófajzatokat, mert a népek szolgáltságát azok készítik elő, a kik a gyűlölség úszkát dobják a népek, és a különböző egyházak hívei közé.

Őseink dicső erényei, szeretett királyunk fenséges példája legyenek útmutatóink, s szívünk minden érzelme, lelkünk minden gondolata egyesüljön azon törekvésben, hogy becsülettel szolgáljuk hazánk és egyházunk érdekeit.

Ha ezen szavaim kedves hitrokonaim az Önök szívében vízhangra találnak, úgy törekvésem és fáradozásom gazdagon leend megjutalmazva!

Hitrokoni szeretettel maradtam, Csurgón 1896. évi Április hó 15-ikén.

Andorka Gyula
egyházmezei felügyelő.

H i r e k.

— **Érettségi biztos.** A csurgói főgimnáziumban f. évben tartandó érettségi vizsgálatokra a vallás- és közoktatásügyi miniszterium dr. Hlovai Lajos műegyetemi tanárt nevezte ki miniszteri biztosul. Ugy halljuk azonban a miniszteri biztos csak az esetben fogadja el megbízatását, ha a vizsgálatok június hó 24. ike után tartatnak meg, mert addig az ideig elfoglaltsága a műegyetemnél tartja.

— **Iskolavizsgálat.** Spitzkó Lajos kir. tanácsos kerületi főgazgató a napokban Csurgóra érkezett, hogy főgimnáziumunkban a szokásos hivatalos vizsgálatot teljesítse.

— **Restauratio Somogy megyében.** A májusi közgyűlésen valóságos kis restauratio nekünk eleibe. Gróf Jankovics László főispáni kinevezésével megürült lengyeltői járási főszolgabírói állás elhárítására több fognak sorompóba lépni. Ujabbán lábra kapott verziók szerint az új főszolgabírói állás betöltése nagy hullámokat s elkeseredett harcot fog a pályázók és választók között felidézni. Eddig csak 2 jelölt volt szó. Bóné Kálmán csurgói és Sárközy György atádi szolgabírók nevét emlegettek mint komoly jelölteket. S tekintettel azon körülményre, hogy Bóné Kálmánt 12-éves

közfoglalkozására a vármegyei hangadó körök eddig mellőzték és nem részesítették semmiféle előléptetésbe, holott arra igen is rá szolgált; csaknem bizonyos volt, hogy Bóné lesz az új főszolgabíró. A napokban aztán hirtelen megváltozott a helyzet. Tallián Gyula főispán egészen váratlanul Plachner Sándor 1-ső aljegyzővel helyettesítette Lengyeltötiba. Plachner tehát, a ki szintén 12-éves megyei hivatalnok s a kinek kiváló érdemeit ép úgy méltán volna kívánja a megye, erős ellentét lesz. Hogy kinek javára fog döntni a szerencse, még csak sejteni sem lehet. Bóné a csurgói járás egyhanguan fogja támogatni, sőt a szigetvári és u. atádi járás is, a hol több ideig szolgabíróskodott, valószínűleg rá szavaz. Sárközy mellett a megyei gentryisége foglal állást. Plachnert pedig a központ és jó részben a tisztviselői kar segíti elő. Mindenesetre döntő befolyással lesz a választásra a lengyeltői járás magatartása. Az eddigi gyakorlat szerint az fog lenni főszolgabíró, a kinek személyében maga a lengyeltői járás megállapodik. A lengyeltőiak a napokban fogják megtartani értekezletüket. Ugy halljuk, hogy a csurgói járás törvényhatósági bizottsága között mozgalom indult meg, hogy egy járási értekezletet hívjának össze, melynek az lenne a célja, hogy a bizottsági tagok megejtendő választáson Bóné megválasztása mellett foglaljanak állást.

— **Főispáni titkárból alispán.** Pogány József somogyi régi nemesi család egyik tagját, a ki Tallián Béla volt főispánunk oldalán sokáig titkároskodott, Mosony megye a napokban tartott közgyűlésén alispánválasztotta.

— **Millenáris fényképezés.** A napokban a csurgói főgimnázium estánitói képzőintézet tanári karát, az intézetek egyes osztályainak növendékeit, külön osztályonként s az osztályok növendékeit együttesen lefényképezték. A felvételek a millenáris kiállításra készültek.

— **Blaháné nem jön Somogyba.** A nemzet csalogánya ígéretet tett, hogy május elején Pécsre és Kaposvárra is ellátogat vendégszerelné. Azonban ígéretét a mint a „Somogy” írja nem válthatja be, mert anyji felé vállalt kötelezettséget s oly sok városnak tett ígéretet, hogy ez év folyamán reánk nem kerülhet sor.

— **Lakásváltozás.** Dr. Kovács Henrik körörsz és betegs. pénztári orvos lakását a piacra özv. Győri Mihályné-fele házba tette át.

— **Műkedvelői előadás.** A próbák a már felállított színpadon történek. A diszletek pedig melyek Győri Lajos rendező ur által Bellák Sándor ur segítségével festettek,

oly csinosak, hogy azok akármely vidéki színtársulat színpadjára is beillenek. A szereplő hölgyek és urak, nemkülönben a rendező bizottság is testtel-lelélekkel azon van, hogy városunk és a vidék mélyen tisztelt közönségének egy igazán élvezetteljes estélyt szerezzenek. A meghívók is már a napokban kibocsájtattak, a falragaszok pedig majd bővebbet mondanak.

— **A következő meghívót kaptuk:** A csurgói iparos ifjuság 1896. évi május hó 2-án az ezredéves kiállítás megnyitása alkalmából, a „Korona” vendéglő disztermében saját alaptökeje javára, műkedvelői előadással egybekötött zártkörű „táncmulatságot” rendez. Beléptidij: Családjegy 1 fit 50 kr. Személyjegy 60 kr. Deákjegy 40 kr. Kezdeté fél 8 órakor. — A ki tévedésből meghívót nem kapott s erre igényt tart, jelentkezzen Vágó Gy. ur könyvkereskedésében.

— **Millenáris ebéd.** A vármegye közönségének februári közgyűlésén hozott határozat szerint, a f. évi május 11-én megtartandó millenáris diszgyűlés és a kaposvári főgymnasium alapkövénél letételevel egybekötött ünnepségek, ugyanazon napon délután 1 órakor a kaposvári „Korona” vendéglő feldiszitett nagy termében megtartandó diszbeddel nyerne befejezési. Ezen ünnepély fényéhez és jelentőségéhez mert diszbedre egy teríték ára nyolcz forintban (8 fit) állapított meg. — A megye alispánja felhívja a részt venni kívánókat, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb f. év április 30-ig Plachner Sándor vármegyei 1-ső aljegyzővel szóval, vagy levélben közölni sziveskedjenek.

— **Szent György napja.** A madarak és a dunántúli ember abban egyeznek meg, hogy mindketten Szent György napkor és Szent Mihály napkor költöznek, lévén a Dunántul általános szokásban a 2 Szent napján való lakásváltozás. Az idei időjárás azonban a madarakra s a zsellerekre nem igen kedvező. Még alig van egy-két madárunk, a tavasz kedves hírnöke a csicsergő fecske csak sórványosan látható. A szegény zsellér szintén marad a méddig maradhat, hogy a kellemetlen zord időben ne legyen kénytelen lakását változtatni. Más években Szent György napján valóságos kis népvándorlás volt, most alig egy-két megrakott szekér vonul végig az utcákon.

— **Korán érett.** Ma napság nem a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, ha egy-egy 14—15-éves fiatal suhanec a szerelemtől megbomlasztott elméjével pisztolyt ragad bebizonyítandó Dulcineaájának, hogy nélküle nem tud élni. Főleg a tanuló fiatalság körében tapasztalható gyakrabban az ilyen d. ámai esemény. Az azonban a ritkább esetek közé sorozható, hogy az egyszerű, tanu-

— Nem vagy szeretője ennek az embernek?

— Oh, jaj! . . . a szívem meghasad.

— Felelj! . . .

E pillanatban erős csattanással kinyitott az ajtó s az uraság pisztolylyal kezében lépett az udvarra. — Ki vagy? Megálj! Kiáltott a legényre.

Ah, jókor jöttél! Ordított a legény, — most leszámolunk. És baltát ragadva az ur felé rohant.

A pisztoly eldőrdült s a legény hanyatt vágódott a földön.

— Pista . . . kedves édes Pistám! — sikoltott a leány — s oda borult a szeretője fölé. A könnyei ömlöttek. Rémtúlten kapaszkodott a legény vállába, mintha most is tőle várná, hogy megvédelmezze attól a másiktól.

Látva, hogy nem mozdul, kétségbeesetten kiáltozni kezdett.

— Irgalmas szent atyám! Segítség, emberek! ne hagyják meghalni! . . . A vére hogy bugyog . . . Hatalmas nagy Isten, könyörülj meg rajta.

Az uraság egy darabig mereven maga elé bámult, a pisztolyt még mindig göresösen kezébe szorítva. Most a leány jajveszkelése magához téríté. A pisztolyt elhagyva hozzá lépett.

— Takarodj a házba! Majd beszéllek veled s megfogta a karját.

— Hozzám ne nyuljon! . . . Nekem nem parancsol. Öljön meg engem is, ha elemész-tette őt, a kit úgy szerettem!

— Hogyan! Még szembe szálsz velem? — Nem szakaszt el tőle. Hadd haljak meg én is, akkor legalább egymásé leszünk.

— Ez hát a köszönet, a mért fölneveltek, a mért kivettelek a sárból s nem hagytalak kis korodban elpusztulni.

— Nem kell a jósa, felelt daczosan a leány. Szeme közé dobom az alamizsnáját, nem kell a szivessége, ha azt akarja, hogy a becsületeimmel fizessen meg érte. Mit ér a jó mód, az uri élet, ha gyalázat az ára!

— Becsületről beszélsz? Te! itt a tanuja a becsületednek.

— Ez el akart venni . . . igazán szeretett. Az egyetlen, a ki igazán szeretett. És ezt is megölte. Zokogta a leány.

Ez a fickó maga futott a veszedelembe. Hívjátok az orvost! Szólt az előtűdülő eselédeknek. Azzal bement a házba.

II.

Kenderessy Manó — ez a kiélt agglény — körülbelül hat éve, hogy házához fogadta a kis Páva Juliskát.

Ott látta acsorogni a kastély kapujában — rongyosan, piszkosan. De a rongyok közt is megtetszett neki a kis lány formás termete, szép halavány arca, nagy sötét szemei.

Meg is kérdezte nyomban kinek a gyermeke. Megtudta, hogy árva a szegényke. Apja, anyja elhalt. Távoli rokonai maguk is nagyon szegények, egyik sem gondolt vele, hagyják csavarogni. Behívta magához, beszédbe állt vele — és annyira megtetszett neki az okos, bátor kis lány, hogy mindjárt megfogadta pulykapasztornak. Azóta itt élt a kastélyban és igen jó sora lett. Szép ruhába járt s meglett minden kedve. A mint nőtt, fejlődött, az uraság mindig nyájasabb lett hozzá. S mióta nagy lány, — ugy látszik — egészen szerelmes lett bele.

Hogy csakugyan bele szeretett igaz szerelemmel az abból tűnik ki: hogy ő — ki egész életében leha, könnyelmű volt s mint híres nőcsábító volt ismeretes — egészen megváltozott s a kis leánnyal szemben a legkifogástalanabbul viselte magát. A világot se mert volna előtte egy illetlen szót kiejteni, a mi pedig máskor szokása volt.

(Folyt. köv.)

K. Pap János.

latlan földműves fiuk unák meg az élet terhet. A múlt héten ilyen fia is akadt. Ritcz József Pali gyékényesi földműves 13-éves fia el akarta életét emészteni: kaloidatot ivott. A szülők idejekorán észrevették s a gyorsan alkalmazott orvosi segély megmentette az életnek a korán érett pór fiút. Tetének okát azonban semmi módon sem akarja megmondani.

— **Szigorított himlőoltás.** A belügy-miniszter a himlőoltás terén igen figyelemre méltó rendeletet bocsájtott ki a törvényhatóságokhoz. Elrendelte nevezetesen, hogy az idej himlőoltások a legnagyobb ellenőrzés mellett fogantassanak, szigorú büntetéssel fenyegetve azon szüleit, a ki gyermekét az oltás alul elvonni akarja. A szigorú miniszteri rendelet a ragályos betegségek csökkentésére való tekintettel adatott ki.

— **Fásítás.** Törvényhatósági utjaink mellé ültetett nyárfákat évről-évre pusztítják, egy részét istentelen kezek, eretlen szubancok teszik tönkre, másrészt a nyulak ragják el. Az év tavaszán az így megritkult alet igen szépen pótolták. Haám Ferencz urodalmi főerdész csaknem 500 drb. gyönyörű Bignoni fát bocsájtott az állam-építészeti hivatal rendelkezésére, a ki járási országutak mentén a szép fákat, melyek igen változatossá teszik az eddigi egyhangu nyárfa sorokat, már ki is ültette.

— **Kórházunk első halottja.** Az új ragálykórháznak meg volt az első halottja. Kollár János csurgói illetőségű foglalkozás nélküli iparost a napokban temették el. Az első kórházi temetésnek sok nézője akadt.

— **Néppárti népgyűlés N.-Kanizsán.** Gróf Zichy Nándor vasárnap délután két órakerkezett a néppárti népgyűlésre. A vasutnál dr. Kis Ernő kegyesrendi tanár üdvözölte a grófot. A néppárti matadorok, többnyire papok, a gyakorlótér közepén felállított tribünön foglaltak helyet, mire délután három óraker Oroszvári Gyula, a néppárt elnöke üdvözölte gróf Zichy Nándort s a népgyűlést megnyitván, a gyűlés vezetését egy babérkoszorúval egyetemben az üdvözöltnek adta át. Azután gróf Zichy Nándor tartotta meg beszédét, melyet a haza, a néppárt és a király életetésével zárta be. Utána Horváth Honer, nagykanizsai ferenczrendi áldozó pap, következett. Majd Molnár János komáromi apatplebánus oktatta ki a népet, hogy szavazzon a néppártra. dr. Major Ferencz székesfehérvári orvos a kisiparosok és kisbirtokosok helyzetéről beszélt Markos (Matkovics) Gyula a vidékünkön nem a legjobb híreről is ismert volt zánkányi káplán „Tette föl” című versét declamálta el. Azután Kálmán Károly sóskuti, fehérmegyei plébános beszélt, a ki formális esküt tettetett a néppel hitükre, és hitvallást, hogy a néppárttal fog tartani. Este bankett volt a Szarvas fogadóban, melyen Péller Pál murakeresztúri apát mondta az első felköszöntőt a néppártra, azután következett a király, a kit Zichy Nándor gróf köszöntött fel. Sebestyén Lajos, nagykanizsai ügyvéd, Zichy Nándor grófot ültette. A kanizsai néppárti ülésen több csurgói járási község is részt vett. Így megjelentek. Mihály, Iháros-Berény, Iháros. Szt.-Miklós, Belezna községek is, legtöbb község a plébános vezetése alatt zászlóival.

— **Az 1896-iki ezredéves kiállítás igazgatósága** szem előtt tartván a kiállítás látogatóinak kényelmét, gondoskodott a főbejárók közelében mosdó- és fodrász-helyiséggel egybekötött ruhatarak felállításáról. E ruhatarak azoknak, kik időről-időre csak egy-egy napra rándulhatnak fel a kiállítás megtekintésére, már a szállodai költségek megtakarítása szempontjából is jó szolgálatot fognak tenni, a mennyiben megérkezésük után közvetlen a kiállítás területére siethetnek, hol is mérsékelt díjak mellett helyezhetik el a főlöleges ruhadarabokat és kézi podgyászt. Ily ruhatarak lesznek: I. az Andrassy-uti I. számú főbejárótól jobbra mosdó-helyiséggel összekötve; II. A Király-utcai II. számú főbejárótól balra mosdó- és fodrász-helyiséggel összekötve; III. A kiállítás belte-

rületén, a néprajzi kiállítás közelében. Budapest, 1896. április hóban. Az 1896-iki ezredéves kiállítás igazgatósága.

— **Érdekes térkép** megy a megyéből a milleniumi kiállításra. Somogy megye összes erdőségeinek térképe ez, tekintettel az erdők tulajdonjogi minőségére; az uralkodó főfánemekre és alkalmazott kezelési módokra. Az 1895-iki tényleges állapot szerint tervezte és összeállította Simon Gyula erdőmester. A térkép magassága 3 m., szélessége 2 és fél m. Nagy szakértelen és bravourral van nemcsak megrajzolva, festve, de rengeteg adathalmaz és nagy fáradsággal kidolgozva, mely dicséretére válik a derék erdőmesternek. A térkép bronzírozott széles rámában van elhelyezve.

— **Érdekes könyv.** Megjelent egy vas-kos kötet ily cím alatt: „A kaposvári m. kir. állami főgimnázium Története, 1806-tól 1895-ig.” Írták Bécsi Márton és Prilisauer Adolf főgimn. r. tanárok.

— **Budapest tájékoztató kézikönyve** cím alatt a Franklin-társulat kiadásában Janszky Adolf szerkesztése mellett az ezredéves kiállítás alkalmából egy székesfővárosi kalauz és emlékkönyv jelent meg a székesfőváros nevezetességeit ábrázoló 40-nél több képpel, Budapest térképével és a kiállítás terfajzával. Eme tetszetős, csinos kiállítású könyv bármely szalon díszére válik és tájékoztató dús tartalmánál fogva vidéki és budapesti lakosnak egyaránt nélkülözhetetlen zsebkönyvül szolgál. Ára köve 60 kr.

— **Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás** című, Laurenci Gyula kiadásában megjelenő diszműről, mely eddig pártját ritkító szép kivitelben jelent meg, már több ízben megemlékeztünk. Ezuttal a mű 8-ik füzetét vettük. Örömmel konstatáljuk, hogy e diszmű most megjelent füzete túlszárnyalja az előbbieket, a mi csak a mellett bizonyít, hogy hazánkban most már éppen oly szép kiállítású és tartalomra nézve értékes művek készülnek, minőket eddig csak a külföld szállított. A nyolczadik füzetben különösen szépen sikerült Kolozsvár látóképe, ugyszintén figyelemre méltó hazánk különféle részeinek, továbbá a kiállításról vett gyönyörű fénykép felvétele, a melyhez a kitünően és négy nyelven szerkesztett szöveget sem hagyhatjuk dicséző megemlézés nélkül. Nem csak magánosoknak, de különösen könyvtáraknak és a tanuló ifjuságnak ajánlható az „Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás” diszmű, melynek 8-ik füzete a következőket tartalmazza: A New-York Palota az Erzsébet-köruton, A budapesti Nemzeti Színház, A b.-pesti Népszínház, A dunakörzö részlete, A Szent-Gellérthegy, Szegedi közúti Tiszahíd, A cirzkvénicei kolostor, Kolozsvár látóképe, A gombosi gőzgömp, Adakaleh, Kazánszoros, Pozsony, A történeti renaissance-csoportja, A hadítengerészeti pavillonja, Az ezredéves kiállítás mezőgazdasági csarnoka. — Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben: megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Terézkerüt 38. sz., félelelet (Kunoss Vilmos és fia műintézetében). — „Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás” egyes füzeteinek ára 40 kr., tehát az egész, 12 füzetből álló diszmű, csak 4 frt 80 krba kerül.

— **Érdekes látványosság.** Budapestről írják lapunknak: Az ezredéves országos kiállítás szívet-szemet gyönyörködtető csarnokai — eltekintve egyes apróbb díszítésektől — teljesen készen várják megnyitásukat. Ezen monumentális épületek között egy kisebb erü pavillon húzódik meg szerényen, mely a maga keresetlen egyszerűségével, izléses, tetszetős külsejével a szemlélő figyelmét magára vonja. Ez nem más, mint a magyar osztály-sorsjáték pavillonja, melyben a kiállítást látogató közönség részére fognak az osztály-sorsjáték elárusítani. Az alig fél éve életbeléptetett magyar osztály-sorsjáték ugyanis oly kedveltségnek és népszerűségnek örvend a nép minden rétegében, hogy az előjelekből ítélve, a Heintze Károly központi főgyűjtője (Szervita-tér 3) szűknek bizonyulna a kiállítás alatt odaözönlő népradattal szemben. Még az ünnepek meg sem kezdődtek és máris oly nagy a kereslet a sorsjáték iránt, oly nagy a tolongás a szervita-téri üzletben és oly nagy számmal érkeznek napról napra a vidéki megrendelések, hogy a közönség igényeit csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel lehet kielégíteni. Elképzelhető tehát, mily ostromnak lesz kitéve az említett kis pavillon, midőn nemcsak a normális viszonyokkal, de a kiállítást látogató egész bel- és külföldi igényeivel kell számolnia. Minél inkább közeledik a májusi

utolsó főhúzás ideje, annál nagyobb az általános vértelkedv és így tartani lehet attól, hogy mihamarabb a sorsjátékok teljes elárusítását kell jelezniük. Eppen azért nem tudjuk elégszer és eléggé ajánlani, hogy siessen neki szükségletét beszerezni, mert könnyen megeshetik, hogy a sorsjáték egyszerű esélyeitől, melyekben oly csekély rizikó mellett részt vehet, — meg lesz fosztva.

— **Köhögés** rekedség, elnyalkasodás ellen régen ismert háziszser a p e m e t e f ű. E füvek kivonataból Réthy Béla b.-csabai gyógyszerész cukorkát készít, melyben a pemetefü méltán dicséret hatá-sossága kellemes izzel párosul. A pemetefü cukorka minden gyógyszerárban kapható. Egy darab ára 30 kr.

C s a r n o k.

Egy sirhalomnál.

Kinn a holtak mezejében
Uj sirhalom domborul:
Búsán allok fejfájánál
Vérző szívem elszorul!
Térdre hullva, száll fohászom:
Áldás fedje hamvait!
Örök béke! lengje körül
Jó nagybátyám nyugszik itt.

Miként őszi alkonyatkor
A napugár földre száll!
Halk csendben az élők körül
Karfára vett a halál;
Legyen enyhe siri álmod:
Bár fed a sir mély gödre!!
Hű emléked velem marad!
Szívemben él!! — örökre. —

Rinhoffer Gizella.

Ősszel a havasok között.

Az évnek eme saisonját kellemesnek mondjuk városban, hol ezerféle szórakozás vonja el figyelmünket a szeszélyes időjárás-tól; a hosszú esteket kitölti a színház vagy egyéb élvezet, nyaralásunk után örömmel látjuk viszont ismerőseinket. A divatkérdés, a kirakatok tarka szinpompája betölti gondolatvilágunkat s észrevétlenül reptel el az idő felettünk míg hirtelen a karácsony közeledése köti le figyelmünket; nem is tudtunk semmit a természet hervadásáról — honnét is? — Az asphalt nem sokat változik külsejében ősszel sáros, télen havas vagy éppen száraz; az ott sétáló publikumnak szinte mulattató látvány egy faluról jövő fogat beburkolt alakjaival s majdnem szána-kozva gondolnak azokra, kiknek a telet is falun kell tölteniök. Pedig nem csak a Dunántúl barátságos vidékein kellemes az ősz és tél, hanem fen a magasban, hegyek rengeteg erdők között is, a hova nyáron fürdőzők és turisták igyekeznek, kiket az őszi vadászseasonban sportkedvelők váltanak fel.

Áma bájos vidéket, hol a levélhullás idejét töltöttem, méltán nevezik a magyar Schwaicznak. Az ország egyik legkiecsőbb megyéje ez, Máramaros, melynek bércei között a Tisza ered s hegyei annyi kincset rejtjenek magokban.

Magában véve az út, melyen oda juthatunk annyira változatos, hogy érdemes néhány szóval megemlékezni róla. Útja — vagyis inkább útjai — mert kettő is vezet arra; — az egyik a nagy Alföldet szelve át. Szolnok és Debreczen felé, a Hortobágyon keresztül, ami szép nyári napon midőn a délibáb csodálatos tüneményében gyönyörködhetünk igen élvezetes ősszel. Télen azonban elveszti a végtelen róna minden báját, költészetét. A délibáb helyén óriási sár-tenger van, jaj annak, kinek sürgős útát kell kocsiával tennie!

A pusztá hagyományos betyár-alakjai feltűnnek az ember képzeletében, s nem valami megnyugtató érzés hab r a legjobb lovakkal is, — órákig léptetni a ragadós sárban. Alkonyatkor a Tisza mentén hűvös szellő támad, a nádas susogásában hirtelen más zaj is hallatszik — galyag recsegése, mintha élő lény közeledne — önkénytelen egy árvaleányhajjal diszitett pörge kalapos betyár jut eszünkbe, pedig csak egy kőborgó tanyai kutya volt . . . . .

Elhagyva az alföldet Nagy-Károlyt és Szatmárt e rohamosa haladó csinos város érjük, pár óra múlva Máramaros megyében

a medvék hazájában találjuk magunkat, hova azonban a már említett másik útvonalon is juthatunk: melyről szintén megemlékezem.

Budapestről indulva, Hátvanon át csakhamar a Mátra kéklő heglánca előtt robbog a vonat érintve Kaái-Kápolnát, hova nemzetünket a szabadságharc emlékei fűzik. A kápolnai mezőn, a hol az ütközet volt, emlékszóbor jelöli a vitéz honvédek sírját.

Hevesmeget elhagyva, a Bükkhegységgel koszoruzott Borsodmegetbe jutunk, melynek fővárosán, Miskolcon túl keresztül visz utunk a Hernádon s nemsokára a Hegyalja vidékét találjuk. Elmegyünk a bucsúiról híres Mád és Sárospatak előtt, ami után Zemplén legnagyobb városában Sátoralja-Ujhelyben pihenjük ki magunkat, miközben

alkalmunk van a Hegyalja pompás borait élvezni. S. Ujhelyen túl a Bödörgözt szeljük át, ügyeljünk Beregmeget határára. Figyelmünket magára vonja a Szernye mocsár megszállhatatlan gólyájával (persze csak nyáron) majd pedig a Szolyvai havasok, miközben gyönyörködve látjuk habár csak távolról Munkács várát. Egy pillanatra mintha Rákoczy Ferenc és Zrinyi Ilona alakjait látnánk felette: mely mai napság országos fejtörést.

A szolyva havasokat csodás művészetel adta vissza Feszty Árpád az ő közképeben, szinte keressük a havasok előtti hegyeken „Árpádot a 7 vezérrel, s a magyarok áldozatát”.

Beregmeget jó szomszédja Ugocsa. Viruló szőlőhegyei igazolják székhelyeinek Nagyszőlős elnevezését; az egész meget szélessége egy lépés, hossza egy ugrás, — ilyenformán csakhamar elérjük Királyházát, melynek egyik nevezetessége ama váromladék, mely — min a hagyomány tartja — Mátyás király vadász kastélya volt.

Szinte farkasszemet néz e rommal, a huszti vár csonka maradványa; Innét kezdve mindinkább körülvesznek bennünket Máramaros gyönyörű hegyei, — Vish fürdőt s néhány koronavárost elhagyva M.-Szigeten vagyunk, mely a Tisza és az Iza folyó által körülvevett terségen épült.

(Folyt. köv.)

Sári.

HAZAI BUTORELADÁS!

Olcó árak! Solid áru! Pontos kiszolgálás!

Van szerencsém a nagyrabesült közönségnek b. tudomására hozni azon körülményt, hogy a

Budapesti és újpesti első butorgyáraktól a képviselőseget megkaptam s ezáltal azon előnyös helyzetben vagyok, hogy a legkifutóbb kész butorokból a legnagyobb készletet tartom és azokat részletfizetésre és gyári áron adom.

Kárpitos műhelyemben elvállalok és készítek egy mint salon garnitúrákat, ebédlő divánokat, ottomanokat, rugó- és lószőr matracokat, ugyancsak ezek javításait is jutányos áron. TONET-FÉLE HAJLITOTT SZÉKEK BIZOMÁNYI RAKTÁRA.

Képeket, tükröket részletfizetésre is gyári áron számítom. Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal teljesítenek.

A. u. é. közönség szíves támogatását és partfogását kérem vállalatom részére

Tisztelettel

L. ASZKA JÓZSEF

kárpitos és butorkereskedő.
Csurgó.

Utolsó főhuzás.

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	600 000
1 „	400 000	400 000
1 „	300 000	300 000
1 „	200 000	200 000
1 „	100 000	100 000
2 „	40 000	80 000
2 „	20 000	40 000
5 „	10 000	50 000
10 „	8 000	80 000
34 „	6 000	204 000
100 „	2 000	200 000
200 „	1 000	200 000
2 650 „	200	530 000
22 000 „	150	3 300 000
25 007	nyeremények és 1 jutalom	6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
60,—	30,—	6,—	3,—

Ezen eredeti sorsjegy áron kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.—

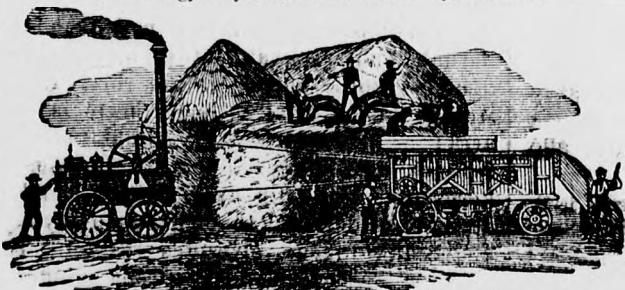
legkésőbbén május 2-ig eszközöndő.

Nyeretes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobif és gőzcseplőgép-készletek 27, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cseplőgépek, tisztító-rösták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb sorvetogépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daralók, őrlő-malmok.

Egyetemes aczel-ekék 2 és 3 vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kiadatra ingyen és bérmentve küldg.